

Trwają zacięte walki w Famaguście i Nikozji

Według doniesień napływających z Cypru zajęte w czwartek przez wojsko tureckie miasto portowe Famagusta znacznie uciepilo w wyniku bombardowań. Wskazano, że ludność opuszcza swe domy. Trwają również walki w Nikozji. Mają one szczególnie zacięty charakter we wschodnich dzielnicach miasta, gdzie znajduje się większość zakładów przemysłowych. Zanożowano wypadki pożarowe. Pełniący obowiązki prezydenta Cypru Glafkos Kleridis zarządził konferencję z udziałem przywódców politycznych i związkowych w celu omówienia obecnej sytuacji.

Wieloletni stan wojenny, który jest konieczny do rozwiązania problemu tureckiego w sprawie Cypru, tymczasem również udział brytyjskiego ministra spraw zagranicznych, Jamesa Callagha, który przedstawił arcybiskupowi w przebiegu genueńskich negocjacji w sprawie Cypru.

Jak pisał AFP, powołując się na kółka zbliżone do rządu greckiego, minister spraw zagranicznych Grecji, Ieorgios Mavros odrzucił zaproszenie amerykańskiego sekretarza

stanu, Henry Kissingera do zwołania wizyty w Waszyngtonie.

Przebywający na emigracji w Kanadzie od 1967 roku, b. minister grecki, Andreas Papandreu, oświadczył w środę, że niezwłocznie powraca do Grecji, ponieważ uważa, iż jest potrzebny narodzić. Pa jest potrzebny narodzić. Pa jest potrzebny narodzić. Pa jest potrzebny narodzić.

Oświadczenie rządu tureckiego

W Ankarze opublikowano oświadczenie rządu tureckiego, które stwierdza, iż po przewrocie dokonanym na Cyprze 15 lipca 1974 r. przez oficerów greckich w celu zwołania niepodległości republiki i przyłączenia wyspy do Grecji, Turcja wykorzystując swe uprawnienia państwa — gwarantowała by zmuszona podjąć działania w celu obrony niepodległości i terytorialnej integralności Cypru oraz dla zapewnienia bezpieczeństwa wspólnoty tureckiej. Turcja — głosi dalej oświadczenie — uczyniła wszystko, co było w jej mocy, aby zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ z 20 lipca wypełnić swe zobowiązania w sprawie ustanowienia na wyspie porządku konstytucyjnego i pokoju. Zdaniem rządu tureckiego, drugi etap rozmów w Genewie wykazał, że wciąż jeszcze istnieje duże zagrożenie dla trwałego pokoju na wyspie. Wobec tego, jak głosi dalej oświadczenie, Grecja — oświadcza dalej rząd turecki — nie wypełnia ani jednego z zobowiązań, które ucieleśniała w deklaracji genueńskiej z 30 lipca 1974 r., i uchyliła się od poważnych rozmów. Po fisku konferencji genueńskiej w sprawie Cypru, Turcja została zmuszona do jednostronnego działania.

Wspólnota turecka na Cyprze nie domaga się dla siebie żadnych przywilejów, jednakże nie zamierza zgadzać się na to, by traktowana jako ujemna mniejszość przy ograniczonych prawach. W oświadczeniu podkreśla się, że działania wojenne nie były wymierzone ani przeciwko Grecji, ani przeciwko wspólnotie greckiej na wyspie. Zdaniem rządu tureckiego, działania te mają na celu zagwarantowanie niepodległości Cypru, zapewnienie spokoju wspólnoty tureckiej i greckiej oraz trwałego pokoju w tym rejonie. (PAP)

Edward Gierek spotkał się na Krymie z Leonidem Breżniewem

15 bm. odbył się na Krymie spotkanie przebywającego tam na odpoczynku I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka z sekretarzem generalnym KC KPZR Leonidem Breżniewem.

Podczas przyjacielskiej rozmowy przywódcy obu partii wyrażali zadowolenie z wzajemnych relacji współpracy radzieckopolskiej i omawiali perspektywy jej dalszego rozwoju. Edward Gierek i Leonid Breżniew poinformowali się o międzynarodowej działalności Polski i ZSRR oraz dokonali wymiany poglądów na niektóre problemy walki o pokój w Europie i na całym świecie. Spotkanie upłynęło w atmosferze serdeczności i pełnej jedyności. (PAP)

Święto Indii

W czwartek obchodzono w Indiach 27 rocznicę niepodległości. Centralne uroczystości odbyły się w Delhi. W tradycyjnym przemówieniu premier Indii, Indira Gandhi, zwróciła się do narodu o pomoc w przezwyciężeniu obecnych trudności gospodarczych, w obliczu których stoją Indie. (PAP)

Rozbudowa Huty „Bierut”

Zatwierdzony został program rozwoju i modernizacji kombinatu metalurgicznego im. Bieruta w Czechochowie. Huta, druga co do wielkości w Polsce, specjalizująca się będzie w produkcji rur i wyrobów płaskich. W następnych latach w hucie wybuduje się walcownicę zimną taśmę, niedźwieżnicę oraz stalownię elektryczną. Realizacja tego programu pozwoli nie tylko na wzrost produkcji, ale również na jej unowocześnienie i dalszą poprawę warunków pracy załogi. W programie przewidziano szereg inwestycji towarzyszących m. in. budowę zakładowego ośrodka szkolenia zawodowego. (PAP)

ZE ŚWIATA * ZE ŚWIATA * ZE ŚWIATA

Praga — Sekretarz generalny KC KPČ, Gustav Husak odwiedził w czwartek prezydenta CSRS Ludwika Svobodu, przebywającego na leczeniu w praskim centralnym szpitalu wojskowym. Gustav Husak przekazał prezydentowi Svobodzie w imieniu Komitetu Centralnego KPČ, rządu i wszystkich ludzi pracy gorące pozdrowienia i życzenia szybkiego powrotu do zdrowia.

Nowy Jork — Sekretarz generalny ONZ Kurt Waldheim spotkał się w czwartek z przewodniczącym Rady Bezpieczeństwa, stałym przedstawicielem ZSRR przy ONZ, Jakubem Malikiem. Rzecznik sekretarza generalnego oświadczył, że omawiano sytuację na Cyprze.

Moskwa — W czwartek polską wystawę gospodarczą w Moskwie zwiedził członek Biura Politycznego KC WSPR, przewodniczący Zarządu Narodowego WRL Antal Apra.

Bukareszt — Rada Państwa Socjalistycznej Republiki Rumunii zwołała na 22 sierpnia uroczystą sesję Wielkiego Zgromadzenia Narodowego, poświęconą 30 rocznicy wyzwolenia Rumunii spod okupacji faszystowskiej.

Delhi — W czwartek prezydent Indonezji Suharto wygłosił w parlamencie tradycyjne przemówienie do narodu z okazji dnia niepodległości. Suharto wypowiedział się za rozszerzeniem współpracy gospodarczej i handlowej z krajami socjalistycznymi.

Berlin — W czwartek przed południem w stolicy NRD odbyło się spotkanie przedstawicieli rządu NRD i senatu Berlina Zachodniego. Tematem rozmów mają być problemy interesujące obie strony.

Waszyngton — Prezydent USA, Gerald Ford podpisał dokument pozwalający obywatelom Stanów Zjednoczonych na posiadanie, sprze-

dat i zakup złota poczynawszy od 31 grudnia br. Operacje takie będą dopuszczalne, o ile prezydent nie uzna, iż w wierzą negatywny wpływ na pozycję walutową USA w świecie. Zakaz dokonywania transakcji tego typu przez osoby prywatne wprowadzono w USA w latach trzydziestych.

Kair — Kuwejcki dziennik „Al Kabas” poinformował w czwartek, powołując się na źródła oficjalne, iż w najbliższym czasie rząd tego kraju przeprowadzi nacjonalizację wszystkich działających tu zagranicznych przedsiębiorstw.

Paryż — W czwartek partyzanci khmerscy zaatakowali za pomocą rakiet południową część Phnom Penh. Jeszcze przed południem przeprowadzono przez miasto walki khmerskich. W nocy z soboty na czwartek ostrzelano również rakietami niektóre dzielnice tego miasta.

Narada w KW PZPR

Ambitne zadania na II półrocze i rok następny

Wczoraj w Komitecie Wojewódzkim PZPR, pod przewodnictwem Tadeusza Fiszbacha, odbyła się narada gospodarcza na temat wczorajszego problemu naszego województwa w II półroczu br. i w ostatnim roku bieżącego pięcioletnia.

W naradzie uczestniczyli I sekretarze komitetów powiatowych, miejskich i dzielnicowych, naczelnicy miast oraz dyrektorzy przedsiębiorstw i szefowie największych przedsiębiorstw naszego województwa.

Sekretarz KW PZPR Adam Nowotnik przedstawił najistotniejsze zadania dotyczące realizacji planów gospodarczych i społecznych w okresie 7 miesięcy tego roku oraz zaprezentował wnioski wynikające z przyspieszonego tempa rozwoju naszego województwa.

O aktualnej sytuacji w rolnictwie mówił sekretarz

KW PZPR Jan Maziarski, który nakreślił zadania na najbliższy okres intensywnych prac zniwnych i jesienianych w rolnictwie gdańskim.

Wytłumaczył plany społeczno-gospodarcze na 1975 rok przedstawił wojewoda gdański Henryk Słowiński.

II sekretarz KW PZPR Tadeusz Fiszbach omówił bieżące sprawy wewnętrzne, polityczne, ze szczególnym uwzględnieniem zbliżającej się kampanii sprawozdawczo-wyborczej w PZPR. (zh)

Podwyżka emerytur i rent na półmetku

15 bm. trzecia z kolei grupa emerytów i rencistów otrzymała po raz pierwszy podwyższone świadczenia. Realizacja pierwszego etapu reformy emerytalno-rentowej, przekroczyła półmetek. Dotychczas skorzystało z podwyżki ponad 739 tys. osób.

Wszyscy, oprócz zwiększonej emerytury lub renty, otrzymali wyrównanie podwyżki od 1 bm. tj. od daty wejścia nowych decyzji w życie. Przypominamy, że chodzi tu o podwyżkę emerytur i rent minimalnych, dodatków dla inwalidów I grupy, dodatków rodzinnych dla emerytów i rencistów, świadczeń dla inwalidów wojennych i wojennych rent przysługujących za przekazanie państwu gospodarstw rolnych. Spora grupa emerytów i rencistów korzysta z związku z tym ze zbliżenia różnych tytułów do podwyżki. (PAP)

30 bm. zakończy się akcja pierwszych wypłat podniesionych świadczeń. Jak się ocenia, skorzysta z nich ogółem ponad 1,4 mln osób. (PAP)

Żniwa * Żniwa * Żniwa

• Postępują zbiory zbóż • Jak zapobiec kolejkom przed magazynami? • Przetwarzający mechanizatorzy

Wczoraj, bardziej od innych pogodny dzień intensywnie wykorzystywali żniwiarze na Wybrzeżu gdańskim. Powoli zbliża się ku końcowi sprząż rzepaku. Stosunkowo niewielkie jego ilości pozostają jeszcze na polach w 5 państwowych przedsiębiorstwach rolnych. W tym czasie, gdzie dożniwanie pól jest najbardziej opóźnione, Skoszonno już także prawie 40 tys. ha zbóż, głównie jęczmienia i żyta. W rejonie południowym zbiera się stopniowo również pszenicę. Jej sprząż rozpoczęto też m.in. w przedsiębiorstwach PGR Malinowo i Radostowo w pow. tczewskim.

Dotychczas przyjęto do magazynów PZZ ponad 21 tys. ton rzepaku. Plan dostaw przekroczone już w powiatach: starogardzkim, elbląskim, malborskim, sztumskim i kwidzińskim. Ponadto zgromadzone do tej pory niespełna 1 tys. ton zbóż. Bardzo duża jest — jak na razie — jego wilgotność, przekraczająca 20 proc., a niekiedy sięgająca 30 proc. w 3 cukrowniach i 4 elewatorach przyjmujących nasiona rzepaku, a w pozostałych elewatorach zboż. M.in. w Jablemku przyjęło pierwsze partie oszpecony — ponad 100 ton.

Ze względu na nierównomierne rozłożenie dostaw w ciągu dnia zdarzały się już przed niektórymi magazynami kolejkę. Bywało tak, gdy dostawcy pojawiali się falami. Dlatego też dyrekcja Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Przemysłu Żywno-Młynarskiego „PZZ” apeluje m.in. do GS o dostarczanie ziarna w miarę możliwości również wcześniej, rano, kiedy zwykle przed elewatorami jest jeszcze pusto. Dobrze byłoby też przynajmniej częściowo uzgodnić godziny dostaw. Będzie to szczególnie ważne, gdy w pełni nasila się dostawy zbóż, zwłaszcza przy dużej ich wilgotności.

A oto kolejkę mechanizatorów z placówek usługowych kółk rolniczych, którzy osiągnęli najwyższą dzienną wydajność pracy i otrzymali 14 bm. nagrody rzeczowe wartości 100—150 zł.

W pow. kościerskim Roman Niemczyk z KR Wiel-

ki Klincz skosił snopowiązałką zboże z 9 ha, a Tadeusz Ebertowski z KR Nowa Karczma — 8 ha w ciągu dnia. Natomiast traktorzysta Edmund Wierzbicki z SKR Brachlewa w pow. kwidzińskim dokonał sprząż tu zboż z 5,7 ha. W tymże dniu Mieczysław Kreft z SKR Lebus w pow. puckim otrzymał nagrodę za zbiór pól snopowiązałką z 6 ha.

W SKR Semonino w pow. kartuskim wyróżniono za sprawną i ofiarną pracę mechanika pogotowia technicznego Hieronima Stencia. Równocześnie w SKR Steżycyca na dzienne nagrody zasłużył Stanisław Myszk, ko-

sząc snopowiązałką 8,5 ha pól, a w SKR Żukowo — Dokończenie na str. 2

W czwartek w Londynie arcybiskup Makarios spotkał się z brytyjskim premierem Haroldem Wilsonem. Obaj

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek w Londynie arcybiskup Makarios spotkał się z brytyjskim premierem Haroldem Wilsonem. Obaj

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

W czwartek ogłoszono po nownie zawieszenie broni w Nikozji. Przedstawiciel ONZ na Cyprze poinformował, że rozjem jest przetrwany.

Mimo że wody powodziowe w Bangladesz opadają, sytuacja w rejonie stolicy kraju, Dhaki, nadal jest poważna. Na zdjęciu: zalane powodzią w pobliżu Dhaki. CAF — Photofax — Telefoto

Największy pożar w dziejach stolicy CSRS

Jak informuje agencja CTK, w nocy ze środy na czwartek wybuchł w Pradze jeden z największych pożarów w dziejach stolicy

CSRS. Pożar wybuchł w gmachu, w którym mieści się kilka wielkich central handlu zagranicznego, m. in. „Motokov”, „Kovo”, „Kosopol”.

Zamach w Mozambiku

We czwartek w drukarni wychodzącego w Lourenco Marques dziennika „Noticias” wybuchła bomba podłożona przez przedstawicieli reakcyjnego ruchu osadników portugalskich. Eksplozja spowodowała pożar, który zniszczył część budynku. Ofiar w ludziach na szczęście nie było. (PAP)

Z nie wyjaśnionych dotąd przyczyn zajęły się pomieszczenia na górnych piętrach prawego skrzydła, skąd pożar rozprzestrzenił się na część centralnego budynku i lewe skrzydło. Spłonął cały blok, w tym również mieszczące się w nim kino. Ocalała jedynie najniższa kondygnacja. Lokatorów szóstego piętra w porę udało się ewakuować. Według wstępnych danych, nie było ofiar w ludziach. Walka z pożarem trwała do rana. Wielkość strat jeszcze nie ustalono. (PAP)

Narada w Białym Domu

Prezydent USA, Gerald Ford, spotkał się w Białym Domu z gubernatorami stanów oraz z delegacją m. in. 14 miast amerykańskich. W czasie narady omawiano problem walki z inflacją.

Na spotkaniu z gubernatorami prezydent Ford powiedział, iż uważa walkę z inflacją za swe pierwszoplanowe zadanie. Przyznał jednocześnie, że nie ma magicznej formuły, aby zahamować ten proces.

W środę zakomunikowano w Waszyngtonie, że pierwszy zamorska podróż Gerald Forda jako prezydenta USA będzie wizyta państwowa w Japonii. Ford złoży ją pod koniec bieżącego roku. (PAP)

Wstrzymanie lotów z Teheranu do Europy

W związku z zaostreniem sytuacji na Cyprze i napięciem w stosunkach między Grecją a Turcją, wszystkie loty pasażerskie z Teheranu do Europy zostały zawieszone. Poinformowały o tym irańskie linie lotnicze. (PAP)

Gerald Ford uda się do Europy?

Agencja AFP poinformowała, powołując się na źródła związane z Białym Domem, że prezydent Stanów Zjednoczonych Gerald Ford ma złożyć wizytę w Europie zachodniej w końcu br. Według tych źródeł prezydent odwiedziłby Londyn, Paryż, Bonn i Rzym. (PAP)

Czy dojdzie do pokojowych rokowań w Kambodży?

Agencje prasowe notują pogłoski o możliwości wszczęcia rokowań pokojowych w Kambodży. Korespondent AFP w Bangkoku cytując wypowiedź na ten temat złożoną we środę w tym mieście przez premiera kambodżańskiego Long Boreta. Potwierdził on, że rząd Phnom Penh gotów jest prowadzić rokowania bez jakiegokolwiek warunków wstępnych z przedstawicielami walczących z tym rządem organizacją khmerskiej. Wiadomość ta zbliża się z informacją o wyraźnym pogorszeniu się sytuacji wojskowej rządu Lon Nola po nowej ofensywie wojsk zwolenników. (PAP)

Ograniczenie władzy cesarza Etiopii

Projekt modernizacji administracji kraju

Jak informował we czwartek etiopski dziennik „Adis Zemen” ministerstwo

do spraw dworu cesarskiego — instytucja, która przekazuje polecenia cesarza innym organom państwowym — zostaje objęta bezpośrednią kontrolą komitetu koordynacyjnego etiopskich sił zbrojnych.

Wspominany dziennik pisze, że prowadzone są obecnie intensywne prace nad projektem modernizacji administracji kraju.

Ta ostatnia decyzja komitetu koordynacyjnego sił zbrojnych wydaje się wskazywać — zdaniem obserwatorów — że cesarz nie będzie mógł podjąć żadnej ważniejszej decyzji bez udziału komitetu, który stał się najważniejszym organem w Etiopii. (PAP)

Pogoda

Jak nas poinformował dyżurny synoptyk dzia. w Wybrzeże, będzie zachmurzenie małe. Temperatura rano 15, w ciągu dnia 28 stopni. Wiatry słabe, południowo-zachodnie.

Wstępne podsumowania resortu budownictwa wskazują, że ogólna wartość produkcji i usług zrealizowanych w ciągu minionego roku, przez przedsiębiorstwa podległe ministerstwu, przekroczyła 135 mld zł. Stanowi to około 9 procent więcej niż przewidywano. W pełni wykonano także zadania w zakresie budownictwa mieszkaniowego i socjalno-usługowego. Tak wysoka produkcja była wynikiem efektywnej wydajności pracy, do wzrostu której przyczyniły się także zakłady przemysłu materiałów budowlanych. Na zdjęciu: nowoczesne budownictwo w warszawskiej dzielnicy — Stęgny.

Kalmary przyjmują się wśród konsumentów

O niedawna w Zjednoczeniu Gospodarki Rybnej panowało przekonanie, że kalmary na rynku krajowym nie przyjęły się. Nie wiem, co było tej opinii podstawą, gdyż badań sondażowych na ten temat nie prowadzono, a i głównym problemem było przecież tylko od czasu do czasu — i to w ilościach delikatnych — znaleźć w barach rybnych jako danie garniaty. W sklepach natomiast nie spotkałam ich wcale. Zresztą skąd miały tam być, skoro przetwórstwo się nimi nie zajmowało, oprócz Zakładów Rybnych w Gdyni przyrządzających (według własnej receptury) purée z kalmarów, czy Centrali Rybnej robiącej kalmary w postaci sałatek, ale od przypadku do przypadku.

Odłam parę lat temu spróbowałam w Hiszpanii tego specjalu, nie zawsze się z niego „wylęczyłam”, a przecież Hiszpanie są specjalistami w przyrządzaniu wszelkiego rodzaju skorupiaków i głowonogów. Nie popielam go białym winem, więc — „zagroła wyobraźnia”. Za chodząc do naszych barów rybnych wiem jednak, że rodzący kalmary polubili, próbują i zjadają je nie popijając, choćby dlatego, że w barach tych wino się nie podaje.

Problem kalmarów próbuje się rozryźć (coraz lepszymi rezultatami) także u nas, znając duże nim zainteresowanie tak ze strony FAO jak i konferencji ICNAF, której Polska jest członkiem. Jako pierwszy dał na ten temat

Problem kalmarów próbuje się rozryźć (coraz lepszymi rezultatami) także u nas, znając duże nim zainteresowanie tak ze strony FAO jak i konferencji ICNAF, której Polska jest członkiem. Jako pierwszy dał na ten temat

Maria Leng

Także spośród dalekosiężnych przedsiębiorstw polowych kalmarami zainteresowało się tylko jedno — „ODRA” i to dzięki inicjatywie jej dyrektora. Z tym jednak, że prawie cały odłów „Odry” kierowany jest na eksport, zresztą bardzo opłacalny. Dodajmy, że jedynie „Odra” prowadzi połowy kalmarów — ukierunkowane, szczerbiński „Gryf” ich przy

za nielicznymi opracowaniami (np. raportem Vossa), dokładnych danych co do ilości kalmarów w oceanach świata. Panuje jednak pogląd, że zasoby te są ogromne — Voss prognozuje, że możliwości rocznego ich wydobycia na 300—500 mln ton! Na razie wciąż światowi miernie, najwięcej Japonia wyciągnęła swoich wysp — ok. 800 tys. ton kalmarów rocznie.

własne informacje Jerzy Maciejczyk z gdynskiego MIR i Jerzy Porebski z swinoujskiego oddziału MIR, którzy — na statku Morskich Instytutu Rybackiego „Wieczno” w rejsie afrykańskim, ocenili możliwości połowowe kalmarów w tamtym rejonie. Zaoferowali mianowicie, że kalmary nie tylko można tam obficie złowić — co robili też Japończycy, ale i korzy

stnie, po bardzo wysokich cenach — w Las Palmas — sprzedają. Oni właśnie, dostrzegając lukę w naszych połowach, zainteresowali gospodarkę rybną, głowonogami. Później odbył się inny, specjalnie temu poświęcony rejs kalmarowy „Wieczna”, w czasie którego przeprowadzono badania, pozwalające ustalić dalszą metodę postępowania. Istotnym krokiem naprzód okazało się zorganizowanie w gdynskim MIR sympozjum kalmarowe, na którym przedstawione zostały wszystkie informacje, związane z planowaniem połowów, ich techniką, technologią przerobu i zbytem, będące oryginalnym dorobkiem naukowców MIR.

STATYSTYCZNIE w ub. roku w Zakładzie Ichtiologii MIR zlecono jednemu z biologów zająć się wyłącznie zagadnieniem kalmarów. Robi to st. asystent Marek Lipiński, który jeszcze na studiach zainteresował się tą „zaniedbaną grupą”. Mimo braku literatury na ten temat postanowił zdobyć maksimum wiadomości. Kalmarami zajmuje się w zasadzie już od 1968 roku. Odbył on też w br. (od 14 czerwca do 29 lipca) rejs na burtowcu swinoujskiej „Odry” m/t „Jasień” w celu zebrania informacji co do występowania kalmarów w sezonie trwałym od maja do sierpnia, w rejonach północno-zachodniego Atlantyku.

Plan rejsowy, który sobie nakreślił — mówi M. Lipiński — w zasadzie wykonałem, a informacje, które zdobyłem, mogą okazać się ciekawsze niż poprzednie z „Wieczna”. Sądziło się, że (w ostatnim okresie) makrela goniłaby w rejonie ICNAF — w jego części południowej (tak jak w północnej kiedyś doraz). Jak obliczyłem — wyolęgać dane z dzienników wyników połowowych — makrela wprawdzie stanowiła 55,6 proc. wszystkich połowów „Jasienia” w okresie I półrocza br. ale właśnie kalmarów odłowiono aż 43,4 proc.

DEŁOWY kalmarów sukcesywnie rosła. Warto podać, że w 1971 roku nasi rybacy złowili ich ogółem około 700 ton, w 1972 r. — 5.600 t, a w 1973 r. już 9.420 t. Zachęta do dalszego zwiększenia tych połowów może być m.in. to, że przetwórstwo głowonogów jest łatwiejsze niż ryb. Po prostu płucze się je, pakuje do tań i mrozi, odpada natomiast odławianie i patroszenie.

Abym konsument mógł umieścić głowonogi na stole w swym jadłospisie, na leży podsunąć mu je w postaci wyrobów już przetworzonych, gotowych np. konserw czy sałatek. Oczywiście, szluz jest także rozwijanie rybołówstwa kalmarowego z myślą o eksporcie, byle bez pomijania rynku krajowego. Dopiero po zgraniu tych dwóch kierunków, będzie można mówić o rozgrzaniu kalmarowego problemu dla dobra konsumenta.

— Nie zmienia pani stylu swoich piosenek, nie przejmując modą, a mimo to jest pani najbardziej popularną piosenkarką.

— Zawsze twierdziłem, że dobra piosenka obroni się sama, nie ulegnie modom, sezonowym stylom, zwłaszcza piosenka, w której można coś powiedzieć, przekazać słuchaczowi jakąś prawdę.

— Maż pani jest cenionym muzykiem. Czy z racji tej korzysta pani z jego usług?

— Korzystam z jego rad i doświadczeń zawodowych, z uwag muzycznych, dotyczących również interpretacji, ale piosenki opracowuję sama.

— Upodobania poza piosenką?

— Kocham czas, domowe życie, dobrą książkę. Lubie także łowić ryby, bo to daje mi ukojenie. Uwielbiam również morze, które ma dużo przestrzeni. Klimat morski bardzo mi odpowiada. Za każdym razem, gdy jestem nad morzem, robię długie spacery, zwiedzam osobliwości Trójmiasta.

Młocka zaspaku.

CAF — Moros

Spotkanie z Ireną Santor

KIEDY przed laty, wówczas jeszcze nieśmiała dziewczyna — Irena Wiśniewska — solistka zespołu „Mazowsze” śpiewała utwór T. Sygietyńskiego „Hej, przeleciał ptaszek”, nikt nie przypuszczał, że niebawem stanie się czołową piosenkarką w naszym kraju. Jej debiut w sali warszawskiej „Romy” spotkał się z serdecznym przyjęciem widzów.

W „Mazowszu” (a była w tym zespole 9 lat) Irena Santor otrzymała pierwszy szlif, poznała smak artystycznych wzruszeń, usłyszała pierwsze oklaski. Z czasem usamodzieliła się, ale przez wiele lat pracowała pod kierunkiem znanego pedagoga i aktorki prof. Barbary Fijewskiej, ucząc się nie tylko śpiewu, emisji głosu, ale głównie interpretacji.

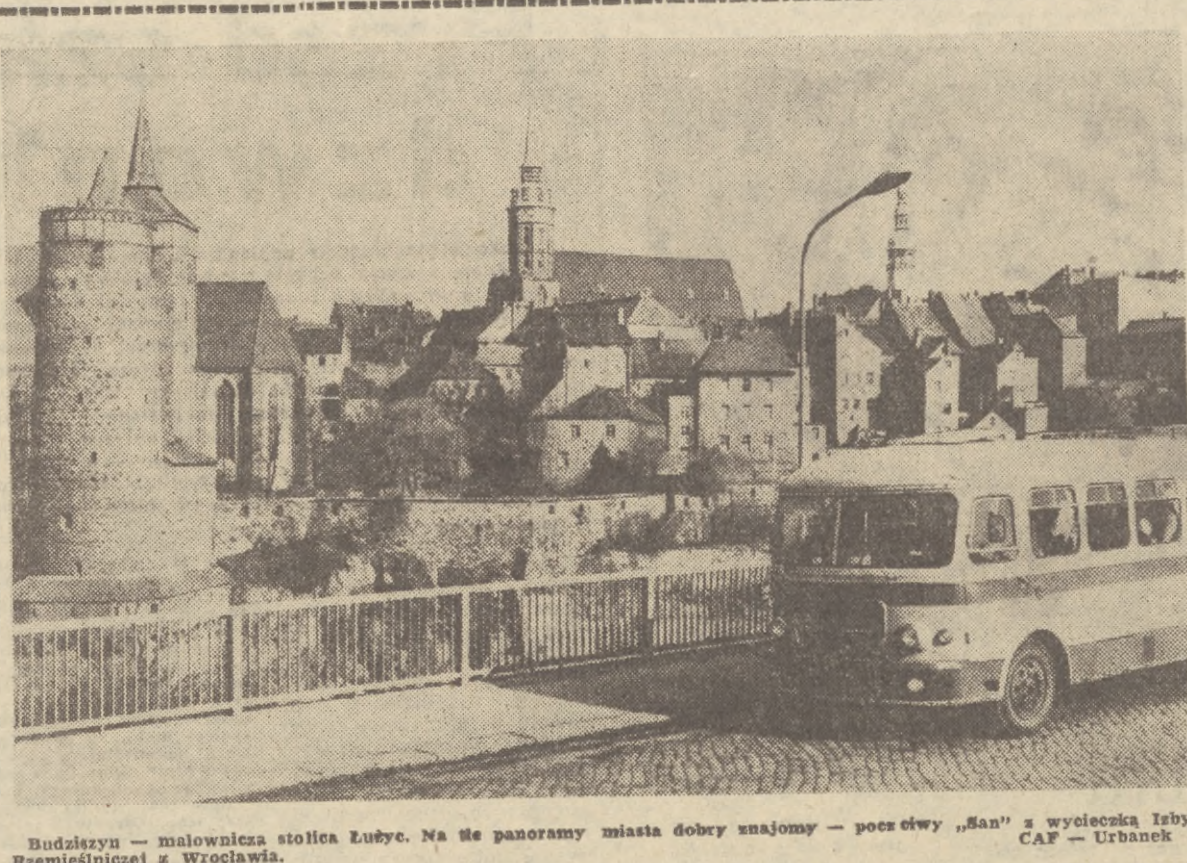
— Nie dawno odniosła pani wielki sukces, zdobywając III nagrodę na międzynarodowym konkursie wokalistycznym w Tokio. W jakich konkursach uczestniczyła pani dotychczas?

— Niedawno odniosła pani wielki sukces, zdobywając III nagrodę na międzynarodowym konkursie wokalistycznym w Tokio. W jakich konkursach uczestniczyła pani dotychczas?

— „Królewskie” śniadanie i poranne gazety z wiadomościami o triumfie, padane wprost do ucha nowo kreowanej Miss Universusa. Hiszpanki Amparo Muñoz.

CAF — UPI

CAF — UPI

Budynki — malownicza stolica Wrocław. Na nie panoramy miasta dobry znajomy — pocztowy „San” z widoczną tablicą CAF — Urbanek

„TAKON” po raz drugi

MIEDZYNARODOWE Targi Konsumpcyjne w Poznaniu odbędą się w tym roku w dniach 22—29 września. W porównaniu z rokiem ubiegłym będzie to impreza większa, tak pod względem zajmowanej powierzchni, która wyniesie ok. 90 tys. m kw. wobec 70 tys. m kw. w roku 1973, jak i liczby wystawców oraz krajów reprezentowanych. Krajów będzie 35 wobec 32 w roku ub., w tym 8 krajów socjalistycznych, 17 krajów Europy zachodniej oraz Stany Zjednoczone i Japonia, 8 krajów rozwijających się.

Tak więc reprezentowane będą wszystkie europejskie kraje socjalistyczne — z wyjątkiem Rumunii — oraz Kuba, prawie cała Europa zachodnia — bez Islandii, Luksemburga, ale łącznie z Portugalią, a z krajów rozwijających: Algieria, Brazylia, Cypr, Egipt, Hongkong, Indie, Kolumbia, Korea Półd.

W porównaniu z rokiem ubiegłym program wystawieny został rozszerzony. Oprócz towarów konsumpcyjnych, przedmiotem ekspozycji będą również maszyny i urządzenia dla przemysłu spożywczego i zakładów zbiorowego żywności, dla różnych branż przemysłu lekkiego (włókienniczy, skórzany itd.), a także urządzenia do prania, czyszczenia i prasowania, wreszcie maszyny i narzędzia rolnicze, ogrodnicze oraz dla potrzeb leśnictwa. Były one już ekspozowane w czerwcu na Międzynarodowych Targach Technicznych. Przeniesiono je z dwóch względów: po pierwsze są one tematyką nie związane z produkcją na bezpośrednie potrzeby rynku, wywierałyby decydujący wpływ na ilość i jakość tej produk-

cji; po drugie — na targach konsumpcyjnych jest więcej miejsca, podczas gdy w czerwcu odczuwano już brak powierzchni wystawienniczych, co utrudniało właściwe pokazanie ekspozatów.

W zasadzie układ ekspozycji na „TAKON-74” — podobnie jak w roku ubiegłym — będzie branżowy. Ze względu na sprzeciw niektórych kra-

ny i elektroniczny do użytku domowego oraz wyroby fotooptyczne, samochodowe, motocykle i rowery, artykuły sportowo-turystyczne, chemię gospodarczą, leki i kosmetyki, wyroby: papiernicze, włókiennicze i skórzane (obuwie i galanterie, tzw. wyroby kaletnicze), ludowe-artystyczne, artykuły papiernicze, instrumenty muzyczne, zabawki itp. To

danstwa domowego. Także przemysł skórzany zapowiada wiele nowości z zakresu galanterii.

Podobnie jak w roku ub., w ramach poznańskich imprez odbędzie się targ opakowań tzw. TAROPAK. Weźmie w nich udział 14 państw (wobec 10 w roku ub.). Zgłosili się znani polscy producenci z Austrii, Belgii, Danii, Finlandii, Francji, Holandii, NRD, RFN, Szwajcarii, Szwecji, USA, Węgier, W. Brytanii, Włoch. Targi te obejmą nie tylko same opakowania — jednostkowe i transportowe, ale również materiały do produkcji opakowań, e-tykiety, naklejki itp., maszyny do pakowania najróżniejszych produktów, a także maszyny używane w gospodarce magazynowej. Będzie to więc pełny przegląd tego wszystkiego, co nadaje produktom przemysłu i rolnictwa wygląd zewnętrzny, zachęcający do ich kupna, a jednocześnie decyduje o szybkości i bezproblemowym przewoź wszelkich towarów.

W tym roku odbędzie się także ekspozycja polska, przyniesie wiele nowości z dziedziny przemysłu lekkiego, m.in. wyroby z welny ze znakami „Woolmark”, z białej, nowe modele dzianiz i obuwia. Nowe konstrukcje magnetofonów kasetowych i kwadrofonicznych zaprezentuje nasza elektronika; podobnie też będzie i w innych dziedzinach. Będą pokazane szczególnie atrakcyjne nowe wzory w porcelanie i kryształach. Przygotowana jest bardzo bogata ekspozycja sprzętu sportowego i artykułów gospo-

Towary konsumpcyjne obejmą następujące grupy branżowe: meble, artykuły gospodarstwa domowego, sprzęt elektrotechniczny

Odznaczenia z całego świata

Wrocławskie Muzeum Sztuki Medalierskiej na let

nia kanikule przygotowało dla turystów ciekawą ekspozycję kilkuset orderów i odznaczeń polskich i zagranicznych — od czasów najdawniejszych do współczesności. Wśród odznaczeń polskich znajdują się m. in. orderzy z okresu Księstwa Warszawskiego i powstań śląskich (m. in. Order Orła Białego). Bogata kolekcja odznaczeń zagranicznych m. in. Brazylii, Syrii, Rumunii — została ofiarowana wrocławskiemu muzeum przez ambasady wielu krajów. Ekspozycja czynna jest codziennie we wrocławskim ratuszu.

Modeli letnich bluzek trykotowych proponowanych przez węgierski przemysł dziewiarski, przeznaczone dla nastolatki. CAF — MTI

Przepisy, które warto znać

Prawo lokalowe³⁾

Likwidacja nadwyżki powierzchni mieszkalnej

NOWE prawo lokalowe zmierza do likwidacji wspólnej mieszkalności. Stąd też w każdym wypadku powstania nadwyżki metrażu w samodzielnym mieszkaniu, w wyniku wprowadzenia się np. części rodziny, śmierci, czy innych okoliczności, likwidacja nadwyżki następuje albo w drodze zamiany na samodzielny mieszkanie (do wskazania takiego lokalu zobowiązany jest miejscowy organ administracji państwowej), albo, gdy najemca (lokator) nie wyraża zgody na przeniesienie się do lokalu zamiennego, zobowiązany jest do zapłaty podwyższonego czynszu.

Nadwyżka powierzchni mieszkalnej występuje jedynie wtedy, gdy obejmuje ona co najmniej jeden pokój.

Gdy nadwyżka powierzchni mieszkalnej wystąpi w mieszkaniu zajmowanym przez

kilku najemców (w mieszkaniu wspólnym), a chociażby jeden z nich zajmuje powierzchnię mniejszą od jemu przysługującej i ubiega się o przyznanie mu występującej nadwyżki, powinna mu być ona przyznana. Nie może bowiem, zgodnie z intencją ustawodawcy, występować sytuacja, w której we wspólnym mieszkaniu jeden z najemców byłby nadmiernie uprzywilejowany, chociaż go stać na opłacenie podwyższonego czynszu, podczas gdy drugi równocześnie mieszkałby w warunkach nadmiernych, w stosunku do obowiązujących norm, zagęszczeni.

Prawo lokalowe po raz pierwszy zawierał, aczkolwiek praktyka wydziałów do spraw lokalowych już go przestrzegała, przyznawania na mocy odrębnych decyzji pokoi przechodnich.

DODATKOWA POWIERZCHNIA MIESZKALNA

Uprawnione do ubiegania się o przyznanie im dodatkowej powierzchni mieszkalnej są określone kategorie osób. Należą do nich: osoby szczególnie zasłużone dla Polski Ludowej; osoby prowadzące twórczą działalność w dziedzinie kultury i sztuki, względnie działalność publicystyczną; osoby zajmujące odpowiedzialne stanowiska w pracy zawodowej, politycznej i społecznej lub prowadzące działalność naukową, wynalazczą lub racjonalizatorską, wreszcie osoby, których stan zdrowia tego wymaga.

Dodatkowa powierzchnia mieszkalna wynosi od 7 do 10 m kw. (jedna norma). Najbardziej prawidłowe jest przyznanie osobie uprawnionej do dodatkowej powierzchni mieszkalnej jednego odrębnego pokoju o powierzchni zbliżonej do podwójnej normy (14 do 20 m kw.).

Nowe przepisy lokalowe zdecentralizowały uprawnienia do wydawania orzeczeń uprawniających do otrzymania dodatkowej powierzchni mieszkalnej. W większości uprawnione do wydawania takich orzeczeń są organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, a jeżeli chodzi o orzeczenia uzasadnione złym stanem zdrowia — organa administracji państwowej stopnia powiatowego (miejskiego miast wyłączonej z powiatu).

W razie zbiegu uprawnień do dodatkowej powierzchni mieszkalnej wśród osób pozostających we wspólnym gospodarstwie

domowym, uprawnienie takie może być realizowane tylko przez jedną z tych osób, chyba że wykonują pracę ośmiennego rodzaju, nie pozwalającą na jednoczesne wykorzystanie tego samego pokoju, lub gdy przyznanie dodatkowej powierzchni mieszkalnej nastąpiło z różnych tytułów.

Remiennikiem i osobom wykonującym pracę nakładczą w domu przysługują również prawo do zajmowania części lokalu mieszkalnego na warsztat pracy w granicach jednej normy (od 7 do 10 m²) o ile wykonują swój zawód w zajmowanym mieszkaniu, zgodnie z posiadanymi uprawnieniami i nie posiadają oddzielnego lokalu użytkowego.

Organ dysponujący lokalem mieszkalnym nie może odmówić przydziału dodatkowej powierzchni uprawnionemu do jej posiadania na podstawie prawomocnej decyzji, w wypadku faktycznego już korzystania z dodatkowej powierzchni.

Nauczyciele i nauczyciele akademicy korzystają z uprawnień do dodatkowej powierzchni mieszkalnej na podstawie ustawy z 27 kwietnia 1972 r. — Karta praw i obowiązków nauczyciela (Dz. U. z 1972 r. Nr 16 poz. 114; z 1973 r. Nr 12 poz. 89 i z 1974 Nr 22 poz. 131).

Prezes Rady Ministrów określił szczegółowo, jakie stanowiska pracy zawodowej, politycznej i społecznej uważa się za odpowiedźne i uprawniające do przyznania im dodatkowej powierzchni mieszkalnej.

(k.s.)

